

Altemir i Bonadona

Els gegants de Premià de Dalt

text, Armonía Rodríguez
il·lustracions, Mercè Gallifa

Altemir i Bonadona

Els gegants de Premià de Dalt

Aprofitant que enguany és l'Any del Llibre i la Lectura, ens agradaria que aquest conte que avui teniu a les mans fos el primer d'una col·lecció destinada a donar a conèixer als més menuts diferents elements de la nostra història.

La idea d'editar un conte sorgeix de la voluntat de fer viure als nois i noies del poble, d'una manera diferent, les nostres tradicions.

L'Altemir i la Bonadona són els protagonistes d'aquest relat que, a més de divertir i distreure els infants, pretén presentar uns personatges que ben aviat seran entre nosaltres: els gegants de Premià de Dalt.

Aquesta iniciativa, però, no hauria estat possible sense l'esforç i la il·lusió de l'Agnès Julià i la Mercè Cañellas i la inestimable col·laboració de l'Armonía Rodríguez.

En una societat com l'actual, és indispensable que ensenyem als infants a estimar i a respectar la història i les tradicions pròpies.

Sebastià Pujol i Puig
Alcalde de Premià de Dalt

Fa anys, moltíssims anys, tants que la memòria ja ens falla, quan Premià de Dalt era molt diferent de com és ara –ja que els camps per llaurar i les vinyes s’estenien gairebé des de la muntanya fins al mar–, existia a dalt d’un turó una casa molt gran i molt bonica, quasi quasi com un castell, amb una formidable torre de defensa. Per això tothom la coneixia com la Torre. Des d’allí es veien, perfectament, totes les terres dels seus propietaris, que s’estenien cap al nord, cap al sud i pendent avall, gairebé fins a tocar la platja.

També sabem, per documents molt antics que es guarden amb zel a l’Ajuntament i a altres llocs propicis per a aquests menesters, que allí vivia una família molt feliç i adinerada que tenia, com si fos el seu tresor més gran, quatre fills que es deien Altemir, Elies, Ermengarda i Bonadona. Els nois corrien enjogassats pels camps, segurs dins dels límits de la propietat dels seus avantpassats. Però, de tant en tant, més vegades de les que ells haurien desitjat, sentien un bram horrible que venia des de la torre de defensa, que era el punt més alt del formidable casalot. I sabien que es trobaven en perill!

El bram el produïa un corn enorme que feia sonar un fornit servidor de la casa. Perill! Perill! Perill!, semblava gemegar el corn... I aleshores, comes ajudeu-me!, els nois corrien i corrien fins a poder refugiar-se rere els murs grossos i segurs de la casa. I no solament corrien ells... També ho feien els llauradors, els ferreters, els forners, els pastors amb els seus ramats... En fi, tots els que habitaven aquells paratges, fins i tot els habitants d'altres masies disseminades pels camps, ja que el corn era tan potent que el seu bram arribava pertot arreu.

Què passava...? Per què semblaven tots tan espantats...? Els pirates! Els pirates arribaven a la costa i no trigarien a desembarcar a la platja! Aviat pujarien, com una plaga de llagostes, pendent amunt, apoderant-se de tot el que trobaven al seu pas per aprovisionar les seves naus: fruites, verdures, gotims de bon raïm per fer vins, fusta dels arbres per reparar les seves naus, anyellets innocents, i, fins i tot, si el pastor no s'havia refugiat a l'establia, també se l'emportarien per fer-lo servir com a criat o, en el pitjor dels casos, per vendre'l com a esclau a uns altres miserables com ells.

Per això, totes les dones amb els seus fills s'amagaven als cellers, i ho deixaven tot ben tancat i barrat. També es proveïen de tot el que servís per llaurar, per defensar els seus infants, si arribava el cas. Els homes pujaven a la torre de defensa amb diverses armes: fones, tiradors i, sobretot, pedres. Les disparaven des de les troneres i no en fallaven ni una i ferien els pirates. Aquests, fent gran riota de tot plegat, se'n burlaven:

—Goseu baixar aquí, covards! Lluiteu com ho fan els homes i tasteu les carícies de les nostres espases...!

Però quan veien que els apallissats augmentaven, ja no reien tant... Sospesaven tot el que havien robat i, carregats com mules, tocaven retirada cantant com bojós:

Visca, visca, que un pirata sóc!

Visca, visca, que m'ho emporto tot!

Visca, visca, que tothom em té por!

Oio, oioooooooo!

Per fi, quan les barcasses, carregades fins a dalt de tot, tornaven als vaixells pirates, renaixia la calma. I tornava també a sonar el corn, més feblement, per avisar que havia passat el perill.

Tornava la calma però venien els plors i la desesperació ja que els camps estaven arrasats i s'havia perdut completament tot un any de treball. Altemir i Bonadona no sabien com consolar els seus pares no solament de la seva dissort sinó també de la de tanta gent que en depenia.

Fins que un dia, Bonadona, que era més gran que Altemir i a més molt espavilada, va dir al seu germà:

—Això s'ha acabat! No plorem més i fem-hi alguna cosa útil!

—Sí, però, què...? –va dir el noi–. Si els grans no han trobat la solució per fer fracassar l'atac dels pirates, què hi podem fer nosaltres...?

—Pensar, pensar, i pensar, pensar i pensar! –contestà la noia–. Si fóssim gegants, veuries com aquests pirates no es veurien amb cor de ficar-se amb nosaltres!

—Però no som gegants: això només és una fantasia per espantar nens petits –va replicar Altemir.

Però Bonadona va pensar i pensar. A vegades, de nit, des de la finestra de la seva habitació, Altemir veia com la seva germana feia grans gambades pels camps, com si amidés espais i examinés branques i canyars com si provés la seva resistència.

La família estava espantada: sempre, fins i tot quan menjaven, semblava que eren a la lluna de València. El seu germà la perdia de vista durant llargues hores i s'avorria jugant tot sol. I, si li preguntava què feia, ella responia: «Penso. Deixa'm estar!» Altemir va descobrir que passava moltes hores en un cobert que ja no es feia servir i va decidir espiar-la. S'hi acostà amb precaució i, quan hi anava a entrar, va passar una cosa prodigiosa: per l'alta porta del cobert va sortir un ésser enorme, agitant els braços i fent uns esgarips espantosos. Altemir va sortir corrents, esparverat, sense mirar cap enrere.

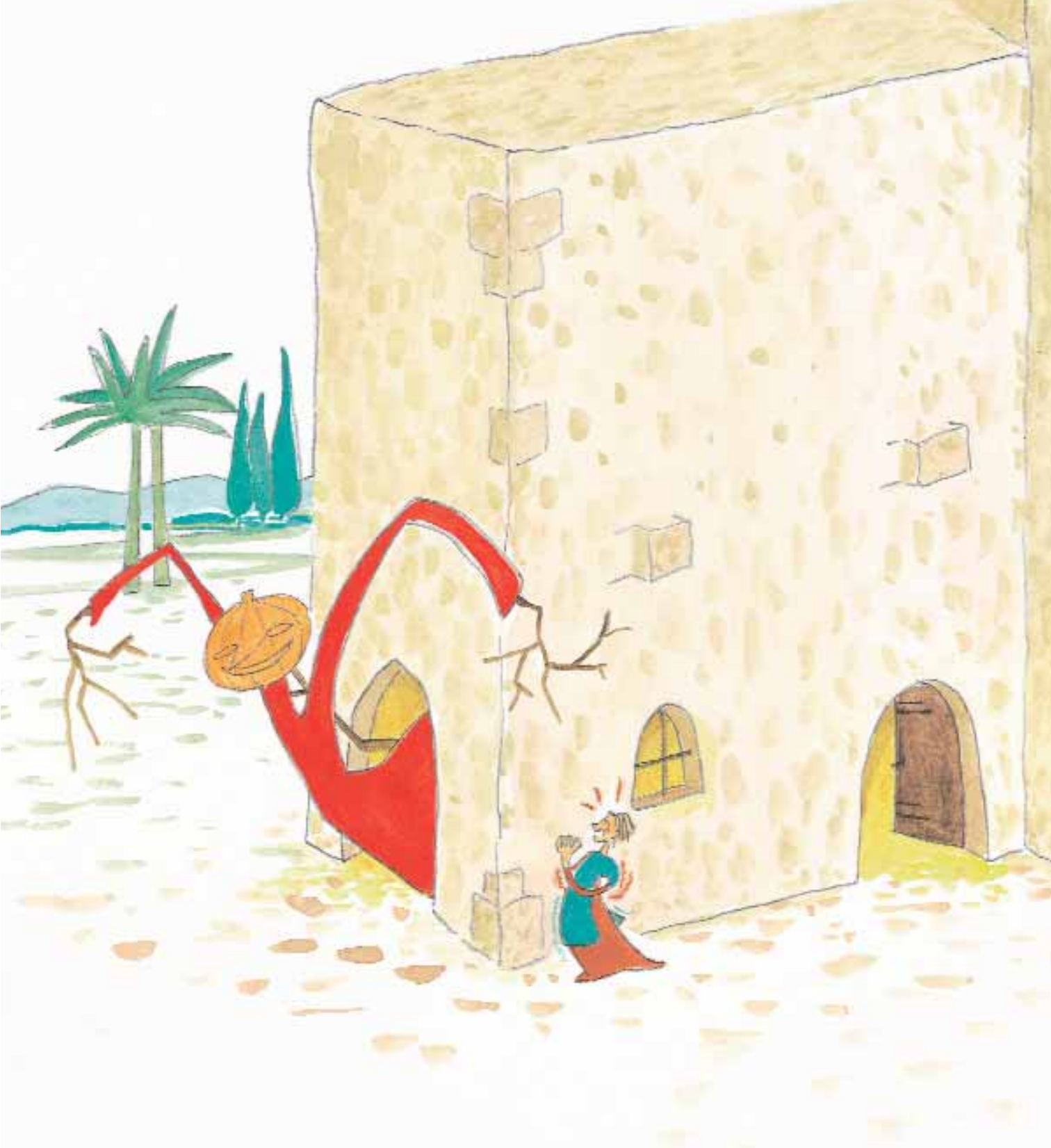
—Ai, mareta meva! Però, què és això...? —va murmurar.

Només es va aturar quan va sentir la veu de la seva germana que li deia:

—Vine aquí, i no siguis capsigrany, que sóc jo, la teva germana, feta una «geganta». I si t'has espantat tu, també s'espantaran els pirates.

Altemir va tombar el cap, i va veure que la careta somrient de la seva germana apareixia per entre les arrugues de l'enorme faldilla que vestia aquella alta figura.

Ben aviat, ella li va explicar tot: amb canyes, branques, filferros, cordes i mil coses més, havia construït una carcassa, que va rematar amb una enorme carabassa com si fos un cap. Cobert després amb alguns drapots i una llarga capa, semblava efectivament una persona, només que... d'enormes proporcions. Gràcies a una espècie de perxa, Bonadona s'ho havia posat sobre les espatlles i, aguantant la carcassa amb les mans, podia córrer, fer voltes, inclinar-se cap endavant i, sobretot... ESPANTAR! Ho havia provat amb un ramat de bous i, efectivament, tots havien corregut esparverats, incloent-hi el gos i el pastor.

Altemir admirava la seva germana que no parava de voletejar a l'entorn d'ell cridant amb una fingida veu de tro:

—Sóc una geganta! Sóc una geganta i em menjaré tots els que se'm posin al davant...!

—Jo també vull ser un gegant! —va cridar Altemir entusiasmat.

—Doncs, és clar! —replicà sa germana—. Tu i tots els nostres amics! I no tan sols els nois i les noies, sinó també totes les persones grans que ens vulguin ajudar. I els nens molt petits es poden disfressar de nans, posant-se carabasses grans al cap...

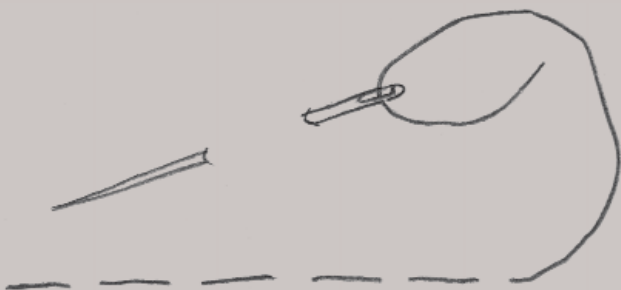

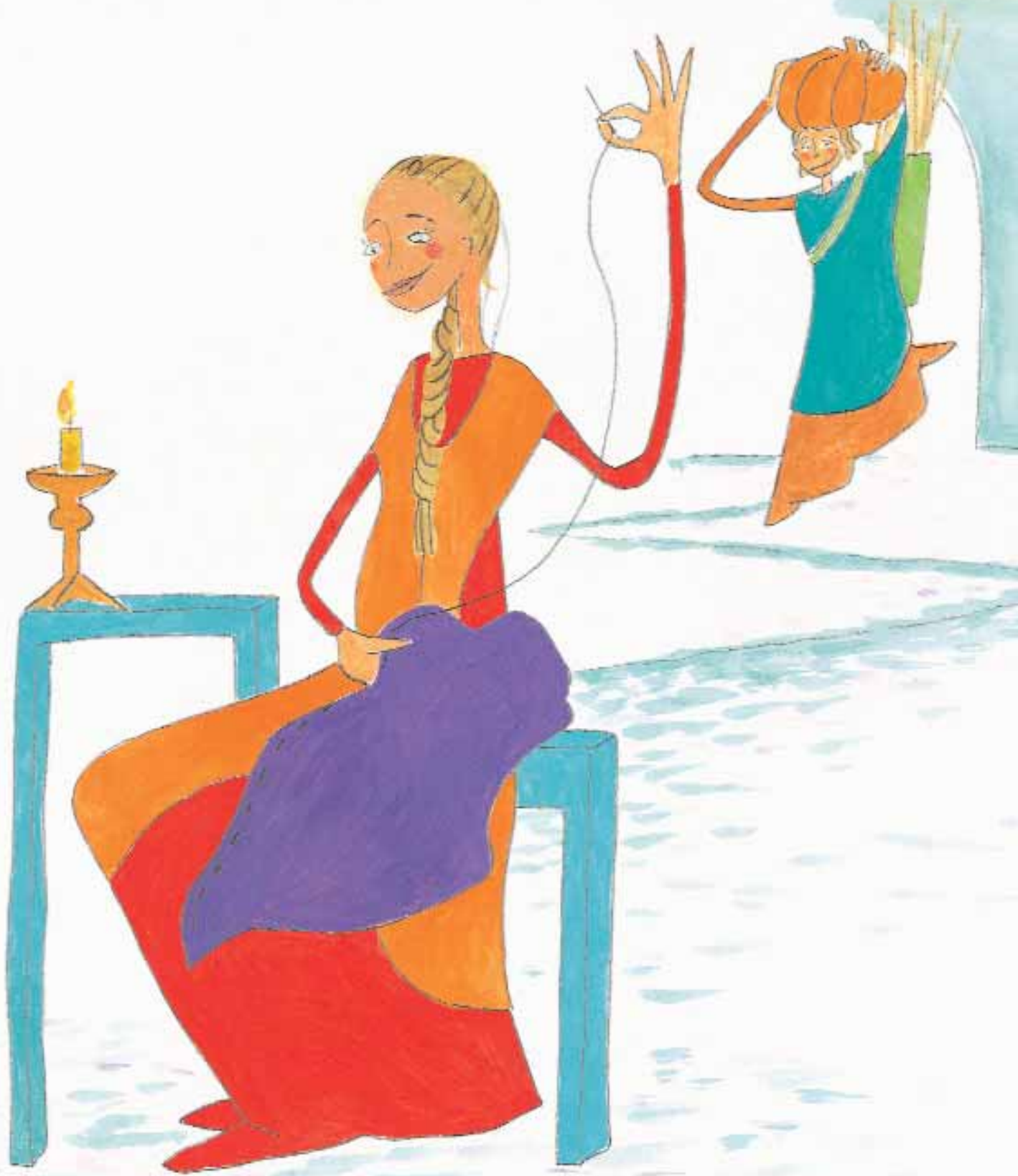
Ha!, ha!, ha! Ja veuràs com els pirates, quan ens vegin, tindran un ensurt dels grans i fugiran com si fossin ànimes que s'emporta el dimoni, per no tornar mai més.

. . .

Els dies que van seguir van ser de frenètica activitat. Tots volien col.laborar-hi i Bonadona no parava de rebre felicitacions de tothom pel seu acudit. Cadascú ja tenia la seva carcassa preparada i esperaven... Esperaven la propera aparició dels pirates. Encara, però, que no ho confessessin, tots tenien per dins una mena de no sé què... com una mena de formigueig... Podríem dir... com una mica de por...? Funcionaria aquell invent...? Si els pirates no s'espantaven i no fugien, moltes coses quedaven en joc. Fins i tot hi podien perdre la vida, perquè es tractava de gent cruel que no perdonaria la burla que els feien.

. . .

Van passar mesos abans que no tornés a sonar el corn de la torre de defensa anunciant el perill. Succeí allò que passa sempre: tothom va córrer; els pirates van desembarcar a la platja; van iniciar la pujada pels costats abundants de conreus, espasa en mà; van mirar cap a la cima on la casa, o castell, es retallava contra el cel tan blau, i ningú, com s'havia convingut, no va treure el nas per allí.

—Covards, més que covards! –reien i cridaven els pirates—. Però, sobtadament, es van quedar parats, estranyats: què passava? Per darrere de les crestes de les muntanyes, van aparèixer uns enormes bonys que no sabien identificar. I eren molts, i sortien per diversos llocs!

—Què és això...? Jo... Jo diria que són enormes caps de... de gegants! –va exclamar el capità dels pirates a mesura que els enormes embalums s'anaven definint contra el cel.

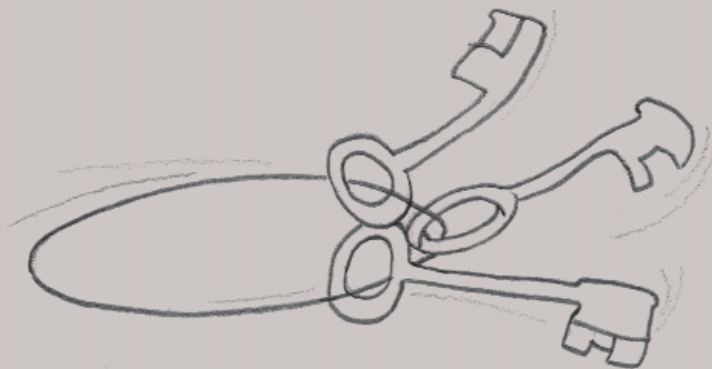
Aleshores va tronar el corn des de la torre de defensa i, després, una veu ronca escrivà des d'allí:

—Qui gosa trepitjar les nostres terres? Ara aquest és el país dels gegants perquè l'hem sabut conquerir amb la nostra força! Ai d'aquell que se'ns posi al davant i vulgui robar-nos, perquè en farem trossos i ens el cruspirem!

I van començar a tocar xiulets, gralles, a fer crits salvatges, udols, grinyols, a fer petar les dents...

I els «gegants» van començar a baixar pel pendent de la muntanya bo i agitant els braços llargaruts, armats amb pals, escombres, rastells, falçs, tridents... I els nans de caps enormes corrien com sargantanes d'una banda a l'altra, organitzant un formidable i sorollós batibull. I al davant d'aquell «exèrcit» anaven Altemir i Bonadona, fent anar uns enormes manats de claus alhora que cridaven l'un rere l'altra:

—Aquestes són les claus del castell on mai no aconseguireu entrar!

—I aquestes són les claus de les garjoles on us tancaran si ho aconseguiu!

I els gegants baixaven i baixaven... I els pirates fugien i fugien esparverats i amb les mans buides de queviures. Aviat els vaixells pirates només van ser uns puntets a l'horitzó mentre a la platja, i per tots els caminois que pujaven cap a Premià de Dalt, seguia el xivarri de la festa:

—Hem guanyat! Hem guanyat! Visca Altemir! Visca Bonadona, la «bona dona» que es va empescar aquesta argúcia!

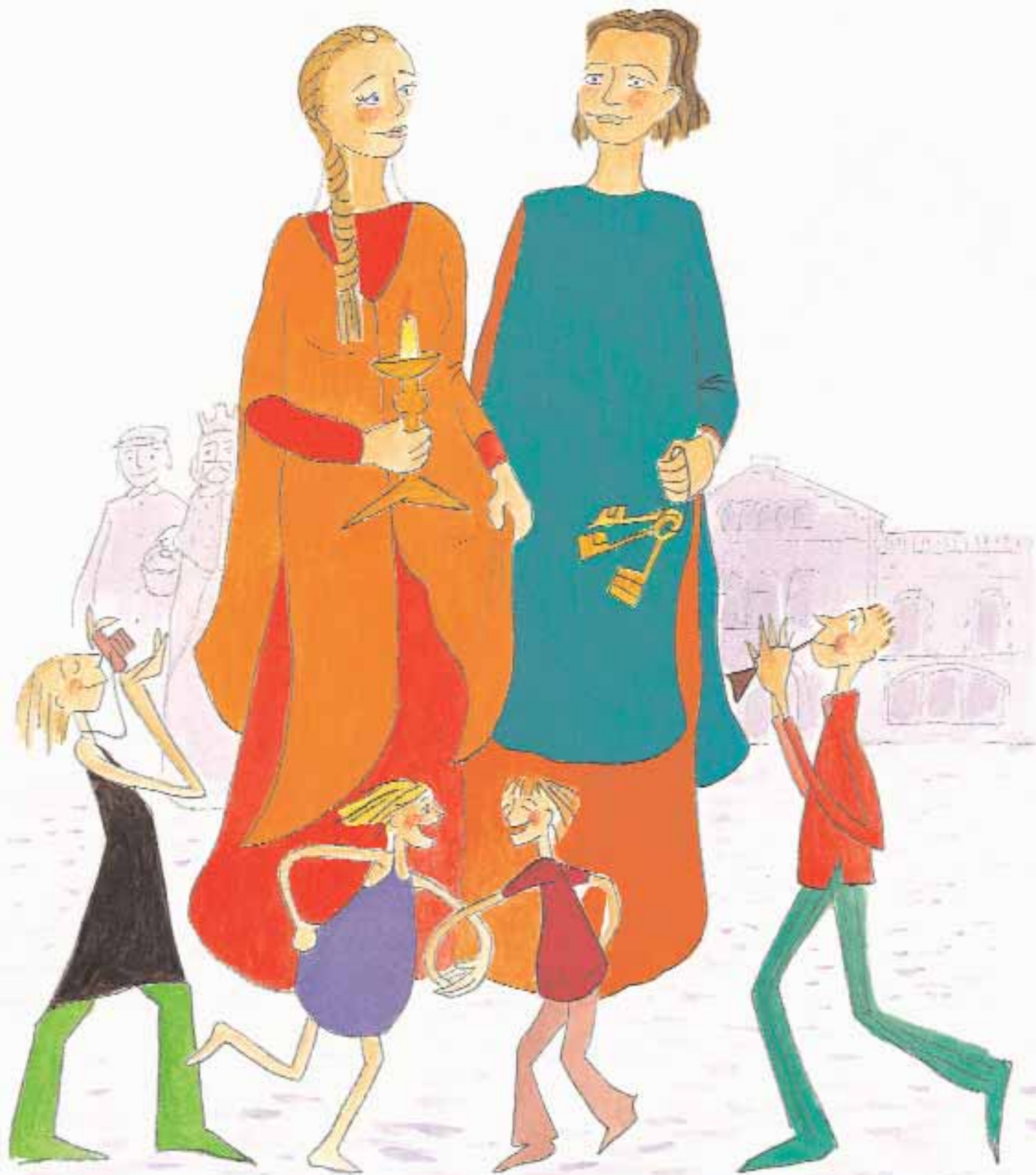

I tots van ballar i ballar, jo no sé pas durant quantes hores!, des que el sol va desaparèixer i reaparegué una nova albada. I tots se'n van anar a dormir encantats de la vida, ja no com a gegants, sinó com persones normals, tranquils i satisfets per la seva victòria. L'endemà, cadascú va tornar a la seva feina.

Però, això sí, cada any, en el dia assenyalat per celebrar la victòria, Gegants i Nans tornen a reaparèixer i s'ajunten per festejar-ho. I tothom es pot unir a la festa! I, fins i tot, hi ha ocasions en què hi inviten gegants i nans d'altres contrades i localitats.

I aquí, de moment, s'acaba la història d'Altemir i Bonadona, els nostres gegants de Premià de Dalt.

Primera edició abril de 2005

© d'aquesta edició **Ajuntament de Premià de Dalt**

© del text **Armonía Rodríguez**

© de les il·lustracions **Mercè Gallifa**

Coordinació i documentació **Agnès Julià i Gemma Planas**

Disseny de l'edició **Arte·facto**

Impressió **La Impremta d'Argentona**

Projecte editorial **La Comarcal Edicions Dr. Samsó**, 39. 08310 Argentona. 93 756 07 20

Amb el suport de **Consell Municipal de Cultura i Gegants divertits de Premià de Dalt**

D.L. **B-14.950-05**

1

Els contes de Premià de Dalt

Ajuntament de Premià de Dalt

BARCELONA 2008
**ANY DEL
LIBRE
I LA CULTURA**

Altemir i Bonadona

Els gegants de Premià de Dalt

